

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 144/2020-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti Forwarder s. r. o., Puškinova 9, Bardejov, IČO 46 391 380, právne zastúpenej advokátom Mgr. Ernestom Vokálom, Hlavná 61, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 28/2015 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti Forwarder s. r. o. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti Forwarder s. r. o., Puškinova 9, Bardejov, IČO 46 391 380 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 28/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Ústavná sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 21. decembra 2019.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že žalobca podal 14. februára 2015 na okresnom súde žalobu o náhradu škody v sume 24 803,52 € s príslušenstvom proti žalovanému, ktorým je sťažovateľka. Konanie je na okresnom súde vedené pod sp. zn. 4 Cb 28/2015. Okresný súd určil prvý termín pojednávania na 6. október 2015. Ďalšie pojednávania boli vykonané 30. novembra 2015, 7. marca 2016 a 26. apríla 2016. Na v poradí piatom pojednávaní 16. mája 2016 okresný súd vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobcovi určenú sumu aj s príslušenstvom a v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol. Proti rozsudku okresného súdu zo 16. mája 2016 podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 1 Cob 8/2017 z 27. februára 2018 (ďalej len „zrušujúce rozhodnutie“) tak, že rozsudok okresného súdu v napadnutej vyhovujúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že okresný súd rozhodol vo veci *„v nevidane krátkom čase, konkrétne 7 mesiacov od vytýčenia prvého pojednávania“*. Pretože okresný súd sa nevysporiadal s podstatnými dôkazmi *„mojej obrany som podal voči rozsudku odvolanie... Odvolací Krajský súd v Prešove sa plne stotožnil s dôvodmi môjho*

odvolania, ktoré vyhodnotil ako opodstatnené...“. Pre okresný súd zo zrušujúceho rozhodnutia krajského súdu „*vyplýnula úloha vo veci nanovo vykonať a doplniť dokazovanie, najmä oboznámením so všetkými doposiaľ uzatvorenými zmluvami medzi žalobcom a žalovaným, oboznámením s dokladmi CMR, výsledkami trestného konania, ako aj ďalšími dôkazmi...“.*

Po rozhodnutí krajským súdom a vrátení veci okresný súd nariadil termín pojednávania na 4. jún 2018. Následne okresný súd „*odročil pojednávanie na deň 20.9.2018, ktoré sám odročil z dôvodu nevyhnutnosti zabezpečenia vyšetrovacieho spisu na nový termín 28.11.2018, ktorý bol opätovne zrušený. Porušovateľ vyše roka nevytýčil nový termín pojednávania, pričom ďalší termín pojednávania stanovený na deň 4.12.2019 opätovne odročil z dôvodu nevyhnutnosti zabezpečenia vyšetrovacieho spisu.*

Je nevyhnutné zdôrazniť, že porušovateľ po prijatí uznesenia Krajského súdu v Prešove... vykonal jediné pojednávanie a to dňa 4.6.2018 a následne bez relevantných dôvodov nevykonal žiaden úkon k rozhodnutiu vo veci, čo je vo výraznom rozpore s jeho konaním pred prvotným rozhodnutím vo veci, kde v období 7 mesiacov nariadil 5 pojednávanií. Preto konanie porušovateľa, v ktorom nevykonal žiadne relevantné úkony k rozhodnutiu vo veci v období 1,5 roka považujem za neprijateľné...

Vzhľadom na doterajšie konanie porušovateľa mám dôvodné obavy, že najnovší termín pojednávania 6.2.2020 bude opätovne zmarený... aj napriek vytýčeniu posledného termínu pojednávania, je možné považovať konanie Porušovateľa za nehospodárne...“.

4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Sťažovateľka zároveň požadovala, aby ústavný súd v náleze prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov, priznať jej finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €, ako aj nahradiť trovy právneho zastúpenia.

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o ústavnom súde“).

8. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 101/03, III. ÚS 155/09, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľky smerujúcom proti postupu okresného súdu, ktorým boli podľa nej spôsobené zbytočné prieťahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010, III. ÚS 24/2010).

15. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 76/03, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017).

16. Z ústavnej sťažnosti a zo zistení ústavného súdu na základe dopytu na okresnom súde vyplýva, že napadnuté konanie na okresnom súde prebieha od 14. februára 2015, keď mu bola doručená žaloba proti sťažovateľke o náhradu škody. Okresný súd meritórne rozhodol 16. mája 2016. Po vydaní zrušujúceho rozhodnutia a vrátení veci 29. marca 2018, okresný súd nariadil celkove 4 pojednávania. Po prvom vykonanom pojednávaní 4. júna 2018 okresný súd požiadal orgány činné v trestnom konaní o zaslanie súvisiaceho trestného spisu. Dňa 22. júna 2018 bolo okresnému súdu Okresnou prokuratúrou Bardejov oznámené, že vyšetrovací spis nie je možné zapožičať, pretože trestné stíhanie vo veci nie je právoplatne skončené a sú stále vykonávané vyšetrovacie úkony. Z dôvodu nepredloženia trestného spisu okresný súd ďalšie nariadené pojednávania (20. septembra 2018, 28. novembra 2018 a 4. decembra 2019) zrušil. O týchto skutočnostiach bola sťažovateľka okresným súdom informovaná. Trestný spis bol okresnému súdu zaslaný až 5. februára 2020.

Ako zo zápisnice z pojednávania 6. februára 2020 vyplýva, okresný súd odročil pojednávanie na 18. marec 2020, pričom sťažovateľku a žalobcu, ktorí sú stranami trestného konania v postavení poškodených, upozornil na skutočnosť, že z dôvodu potreby vrátenia trestného spisu orgánom činným v trestnom konaní, majú možnosť v určenej lehote nahliadnuť do tohto trestného spisu.

17. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáchoch (II. ÚS 92/05, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014, III. ÚS 784/2016). Dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietáhmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 38/04, II. ÚS 375/2015).

18. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06) a že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 149/02, III. ÚS 92/03, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09, II. ÚS 118/2014). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (rovnaké závery ústavný súd vyslovil napr. v I. ÚS 19/00, I. ÚS 57/01 alebo III. ÚS 199/02).

19. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietáhmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietáhmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05, z novších napr. III. ÚS 19/2016).

20. Pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že v napadnutom konaní okresný súd spôsobuje prietahy, pretože počas doby 1,5 roka nevykonal žiadne relevantné úkony k rozhodnutiu vo veci, ústavný súd poznamenáva, že uvedené ešte samo osebe neznamená, že okresný súd je v jej právnej veci absolútne nečinný (napr. II. ÚS 596/2017). Z dosiaľ uvedeného je zrejmé, že okresný súd aj po vrátení veci nebol nečinný a pojednávania nariad'oval, aj keď tie z dôvodu nezaslania trestného spisu, na ktorý bolo a je potrebné prihliadať v rámci dokazovania, boli zrušené.

21. Postup okresného súdu v posudzovanom konaní ani s ohľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania ku dňu podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu v trvaní štyroch rokov a 10 mesiacov a zrušenie rozsudku okresného súdu krajským súdom sa nevyznačuje prietahmi takej intenzity, ktoré by zakladali možnosť porušenia označených práv sťažovateľky. Ústavný súd prihliadol aj na skutočnosť, že z celkovej doby posudzovaného konania bola vec v dôsledku podaného odvolania sťažovateľkou viac ako 12 mesiacov na krajskom súde, pričom obdobie konania vedeného krajským súdom nemožno pričítať na vrub okresnému súdu, ktorý dĺžku jeho trvania žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť.

22. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

23. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jej požiadavkami uvedenými v sťažnostnom petite.

24. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom ustanovených náležitostí sťažovateľka v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prietahom, predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

25. Ústavný súd už len pre úplnosť dodáva, že jeho pozornosti neušla skutočnosť, že právny zástupca sťažovateľky v texte ústavnej sťažnosti (doručenej ústavnému súdu 27. decembra 2019) opakovane poukazuje na znenie už neplatného a neúčinného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov. Ústavný súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti právnenému zástupcovi sťažovateľky, že od 1. marca 2019 sa konanie pred ústavným súdom spravuje novou právnou úpravou – zákonom č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2020

L'uboš Szigeti
predseda senátu